

A Bródy -Hunyady gyűjtemény állományvédelméhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése

(Pályázati azonosító: 505111/05015)

Szakmai beszámoló

A Bródy Sándor Könyvtár helyismereti gyűjteménye a könyvtárunk megalapítása óta gyűjti Heves vármegye és Eger történeti, irodalomtörténeti és földrajzi, néprajzi emlékeiről szóló nyomtatott és online köteteket, folyóiratokat, képeslapokat, újságokat, cikk-kivágatokat.

Gyűjteményünk fontos és kiemelt része a Bródy - Hunyady - hagyaték, amelyben Bródy Sándor, Hunyady Sándor, Hunyady Margit, Bródy Illés és Alexander Brody kéziratai, levelei, eredeti, első kiadású könyvei, továbbá fotók, filmplakátok, karikatúrák, bérletjegy és az írókról szóló újságcikkek találhatóak. A hagyaték lehetőséget nyújt arra, hogy az érdeklődő nagyközönség és a 19 - 20. század fordulóját kutató irodalomtörténészek is betekintést nyerjenek ebbe az eddig még jórészt feltáratlan és sok ismeretlen információt tartogató gyűjteménybe, ami több mint 150 évet ölel át és lényegében körbeutazta a földet, mielőtt Egerbe, a Bródy Sándor Könyvtárba került 2023. februárjában.

A dokumentumok nagy része restaurálásra szorul, akár a papír minősége (savasodás), vagy az évtizedek során szerzett kisebb - nagyobb sérülések (beszakadások, gyűrődések, ragasztások) miatt.

Könyvtárunk célja a jelen pályázatban beszerzett anyagokkal, eszközökkel és berendezésekkel, hogy a hagyatékban megtalálható dokumentumokat állományvédelmi szempontok figyelembevételével tudjuk tárolni, kezelni. A hozzáférés és a kutathatóság biztosítása egy állandó, hosszútávú feladat intézményünk számára, amely a célzott tárolás és állagmegőrzés nélkül nem megvalósítható. A jól strukturált, állományvédett gyűjtemény könnyebben digitalizálható, katalogizálható és bemutatható a nyilvánosság számára is. Ezáltal a félve őrzött állomány nemcsak fennmarad, de élővé is válik, azaz a diákok, kutatók számára értékes információforrásként szolgál.

A beszerzett anyagok és eszközök tételes felsorolása

Eszköz, anyag megnevezés	darabszám
„Ariston” páratlanító készülék	2
Címketartó tok	50
iSafe Polipropilén tasak 18x24	1.600
iSafe Polipropilén tasak A/4	1.000
Tisztító radír	10
Öntapadó textil javítószalag	2
Szalag adagoló	1
Teflon spatula	1
Lisse csontkés	1

A megvásárolt anyagok és eszközök révén elvégzett állományvédelmi munka értékelése, az eszközbeszerzés hasznosulása

Gyűjteményünkben több éve elkezdődött az állományvédelmi munka, amelynek révén folyamatosan biztosítjuk dokumentumainknak a megfelelő eszközöket és anyagokat. Kiváló kapcsolatot ápolunk a Dobó István Vármúzeum restaurátor szakembereivel, valamint együttműködést alakítottuk ki – a beszerzések révén – több magyarországi céggel, amelyek közgyűjtemények számára forgalmaznak termékeket.

Jelen pályázatból az alábbi eszközöket, anyagokat tudtuk megvásárolni:

Páramentesítő készülékek

Az energetikai szempontok miatt intézményünk a fűtési időszakban temperáló fűtéssel igyekszik stabil környezetet teremteni a könyvtári helyiségekben. Sajnos emiatt a megnövekedő és folyton változó páratartalom negatív eredménye nehezen kiküszöbölhető. A harmatponti hatás következtében kicsapódik a vízgőz, amely a raktározott dokumentumokat súlyosan veszélyezteti. Ezen a negatív folyamatokat tapasztaltuk helyiségeink hűvösebb pontjain, ahol a páramentesítés az egyetlen lehetséges védekezés a penészedés kialakulása

ellen. A páramentesítő és szűrő berendezés segítségével stabil páratartalmat tudunk biztosítani, amely segítségével megakadályozható az állományunkat veszélyeztető negatív környezeti hatás.

Korábbi pályázatból beszerzésre került a mikrofilmjeink tárolására alkalmas archivált dobozok. A *címketartó* tokokat ezek feliratozására, jelölésére vásároltuk meg, amely egy átlátszó műanyag tok, öntapadós hátlappal.

Az *iSafe polipropilén savmentes tasakban* a hagyatéék dokumentumait tudjuk tárolni. A tasak egyben a védelmet is szolgálja. Az átlátszó, savmentes anyag nem károsítja a benne tárolt dokumentumot, emellett kutatások estén is nagy előny, hogy a dokumentumok közvetlen kézi érintés nélkül megtekinthetők, védett állapotban maradnak. (A dokumentumok mögé savmentes, ligninmentes, puffertelt fotókartonokat helyezünk, erre csak ceruzával írunk.) Ehhez szereztük be a tisztító radiókat, amelyek könnyedén eltávolítják a szennyeződések.

A hagyatéékban számos unikális könyv is megtalálható, melyeknek elsősorban a gerince sérült. Az öntapadó textil *javítószalag* könyvgerincek fedésére vagy javítására használjuk. A textilszövet rendkívül szakadásálló, környezetbarát és biológiailag lebomló. A javítócsík elsősorban a gyűjteményünkben őrzött könyvek és egyéb papíralapú dokumentumok (levelek, kéziratok) kisebb szakadásainak, repedéseinek megerősítésére és javítására szolgál. Kiszakadt lapok helyreállítását, meggyengült hajtások megerősítését végezzük vele, valamint olyan sérülések kezelését végezzük el, amelyek nem igényelnek teljes restaurálási beavatkozást. A savmentes, archiválási célra gyártott javítócsík használata hozzájárul a dokumentumok hosszú távú megőrzéséhez, miközben megakadályozza a sérülések továbbterjedését.

Az állományvédelmi munkák során alkalmazott *spatula* nélkülözhetetlen segédeszköz a javítási és konzerválási feladatainknál. Segítségével egyenletesen felvihető és elsimítható a ragasztó, óvatosan szétválaszthatók az összeragadt papírrétegek, valamint biztonságosan alányúlhatunk a javítandó felületeknek anélkül, hogy további sérülést okoznánk. A spatula

pontos munkavégzést tesz lehetővé, különösen a kisebb méretű vagy sérülékeny dokumentumok esetében.

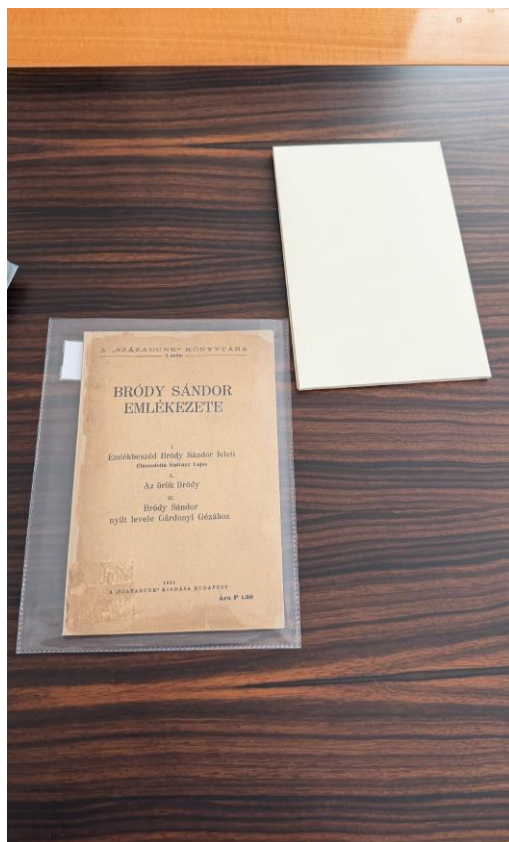
A *csontkés* – a spatula mellett – a papíralapú dokumentumok javításának és védőcsomagolásainak készítésének alapvető kéziszerszáma. A hajtások kialakítására, papírok és kartonok pontos élképzésére használjuk, valamint a javítópapírok és ragasztott felületek légbuborékmentes lesimítására. Használatával a dokumentumok sérülésmentesen kezelhetők, mivel sima felülete nem károsítja a papírt. A csontkés emellett könyvjavítási munkálatok során a ragasztott részek pontos illesztését és préselését is segíti.

Fotók az eszközbeszerzés hasznosulásáról

Címketartó tokok

iSafe polipropilén tasakok

Javítzalagok, rádirok, spatula és csontkés

Páramentesítő készülékek

Támogatásukat köszönjük!

Eger, 2026. július 27.

A handwritten signature in blue ink is positioned to the left of a circular blue ink stamp. The stamp contains the text "BRÓDY SÁNDOR", "EGER", and "KÖNYVTÁR" arranged in a circle.

Tózsér Istvánné
igazgató

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott Tózsér Istvánné igazgató a Bródy Sándor Könyvtár képviselőjeként eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 196. pontjában meghatározott, az alábbiakban felsorolt feltétel teljesült:**

- a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok veszik igénybe, ezért a támogatásban részesített tevékenység más tagállamok piacaira és fogyasztóira legfeljebb marginális hatást gyakorol.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a szakmai beszámolóban részletesen bemutatom az alábbiak szerint:

1. A támogatott tevékenység megvalósítási helyének (helyszíneinek) ismertetése,
2. A támogatott tevékenység céljának ismertetése, és a megvalósulás körülményeinek bemutatása (a programmal elérendő cél, a megvalósításban résztvevők, a szolgáltatást igénybe vevők körének ismertetése).

Kelt: Eger, 2026. július 20.

Tózsér Istvánné
igazgató

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott **Tózsér Istvánné igazgató** a **Bródy Sándor Könyvtár** (3300 Eger, Kossuth L. u 16.) képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény** (2016/C 262/01) **34. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: Eger, 2026. július 20.

Tózsér Istvánné
igazgató